

જા તાસત પરમાત્માને નમઃ

શ્રી ૧૧

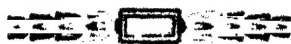
સ્વર્ગસ્થ શ્રીમંત કેપટન હીઝ હાઇનેઝ મહારાજા

સર રણજીતસિંહજી સાહેબ બહાદુર કે. સી.

આઈ. ઈ. વાલીયે રીયાસત બરવાનીના

આશ્રીત

શ્રી ભારત નાટક કંપની

શાહિદ-પ્રભાવ

નાટકના ગાયનો

તથા

દુક સાર

કીમત ૩ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૮૫૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઈશ્વર - જ્ઞાન

વિષય ક્રમ : ૨૦૧

ૐ તત્સત્ પરમાત્માને નમઃ
 સ્વર્ગસ્થ શ્રીમત કેપટન હીઝ હાઇનેઝ મહારાજા સર
 રણજીતસિંહજી સાહેબ બહાદુર કે. સી. આઇ. ઇ.
 વાલીયે રીયાસત બરવાનીના આશ્રિત
શ્રી ભારત નાટક કંપની.

શક્તિ-પ્રભાવ.

નાટકનો સંક્ષીપ્ત સાર અને ગાયનો

શ્રી ભારત નાટક કંપની માટે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

—: શ્રી ભારત નાટક કંપની. :—

૩૦ સુર્યપ્રકાશ થીયેટર—સુરત.

—: (૦) :—

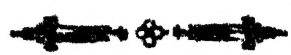
આવૃત્તિ પહેલી.)

સને ૧૯૩૧.

(પ્રત ૫૦૦

કીંમત ૩ આના.

એસ નામે—શક્તિ પ્રભાવ યાને મહાકાળીનો અંશાવતાર.
શક્તિ પ્રભાવે નાટકનાં મુખ્ય પાત્રો.

પુરુષ વર્ણપાઠ

જયસિંહ—ચાંપાનેરનો રાજા.
ગુણાદય—તેનો નેક પ્રધાન.
રમણચંદ્ર—અન્વપરીક્ષક.
વિનયચંદ્ર—ખજાનચી.
ગુલાબસિંહ—ઢાટવાળ.
શંભુ—જમાદાર.
મહમદ બેગડો—ગુજરાતનો આદશાહ.

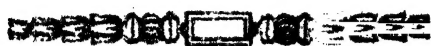
સ્ત્રી વર્ગ.

મહાકાળી—અઘશક્તિ.
બ્રહ્મકુમારી—શક્તિનો અંશાવતાર.
મહીલા—જયસિંહની રાણી.
આસપાસના—રમણચંદ્રની સહોદર ભગીની તે વિનયચંદ્રની વર્મખનિ.
તવીકાઠી—શંભુની નવાંઘણી.
નવરંગા—ઢાટવાળની પુત્રી તે શંભુની થનાર સ્ત્રી.

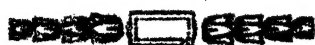
તે શીવાય દેવી વ્યક્તિઓ, ચાંપદાર, મેનાપતી, રાંપેશાસર, ભદ્ર-
સિંહ, વજીર, પ્રજ્ઞવર્ગ, દાસ, દારીઓ. કંચનીઓ વિગેરે વિગેરે.
રૂઝા—ચાંપાનેર અને તેની આસપાસનું જંગલ તથા અમદાવાદ.

શક્તિ—પ્રભાવ.

નાટકનો સંક્ષીપ્ત સાર.

અંક ૧ લો.

વાદ્યમાં દેવી વ્યક્તિઓએ મહાકાળીનું સ્તવન કરવું. આદ્ય-શક્તિનું પ્રગટ થવું, આદ્ય અંશાવતાર લેવા માટે દેવીઓ સાથે મહાકાળીનો બાદવીવાદ ચંદ્ર ભાગ્યમ વિધીના લલાટ લીલાતમઃ દેવસ્ય કીમ દોશનમઃ એ સત્ય છે. સીન ટ્રાન્સફર.

પ્રવેશ ૧ લો.—આખેહુમ મહાકાળીનું ભવ્ય મંદીર રાજ્ય જય સિંહની ભક્તિ. નવરાત્રીનો માંગળીક પ્રસંગ હોવાથી પોતાની સહચરીઓ સાથે મહાકાળીના મંદીરમાં બ્રહ્મકુમારીએ ગરબો ગાવો. જયસિંહનું બ્રહ્મકુમારીપર આશક થવું.

પ્રવેશ ૨ જો.—ભર જોખનમાં આવેલી શંભુની નવી કાકી વિધવા થયેલી હોવાથી કાટવાલ સાથે પ્રેમ જોડવાના વીચાર કરે છે, શંભુનું આવવું, નોકરીમાં દાખલ કરવા કાટવાલને કરેલી ફરમાશ નવી કાકીએ શંભુ પાસે જાહેર કરી પોતાને મહીઅર જવું, શંભુને જમાદારનો હુકમ મળવો. કાટવાળનું આવવું. નવી કાકીના વેશમાં શંભુએ કાટવાળના મનોહાર જાણવા.

પ્રવેશ ૩જો.—તીલવળ દશામાં જયસિંહે, બ્રહ્મકુમારી મેળવવા માટે રમણચંદ્રને દુર કરવા સારૂ અશ્વ ખરીદવા બહારગામ મોક-

લાવે, ભ્રમીત થએલા રાજા જયસિંહને મલ્લિકાએ યોધ આપેલો. પોતાના મનોભાવ જાણવાથી મલ્લિકા પાસે જયસિંહનો ફરિયાદ બિચારના કોવદાને અમલમાં મુકેલો.

પ્રવેશ ૪થો—અલ્હકુમારી તથા રમણચંદ્રનું ઉંચ જાવનામાં પ્રથમ દીગ્દર્શન.

પ્રવેશ ૫મો—ચાંપાનેરમાં આવતા જતા જંગાણુપર સાંપેહ-સાલારની લુટ. રમણ ચંદ્રની પરાક્રમથી સાંપેહસાલારની હાર.

ટોળલો.

પ્રવેશ ૬ઠો—શંભુને ત્યાં કોટવાળની દીકરી નવરંગાનું આવવું નવી કાકીના વેશમાં શંભુએ નવરંગાને ભેટવું, કોટવાલ તથા નવી કાકીના આવવાથી શંભુનું પોકળ પ્રકાશવું.

પ્રવેશ ૭મો—બગીચામાં અલકનંદા સાથે વિનયચંદ્રનું પ્રેમ મીલન શંભુ તથા નવરંગા વચ્ચે લગ્નનો એકરાર બિચારનો કાયદો ભંગ કર્યા બાજત કોટવાળે અલક તથા વિનયચંદ્રને કેદ કરવા.

ટોળલો.

પ્રવેશ ૮મો—કોટવાળે અલક તથા વિનયચંદ્રને જયસીંહ પાસે રજુ કરવા, દેહાંત દંડની સજા ફરમાવી બંનેને કારાગ્રહમાં મોકલવા. અલ્હકુમારીનું આવવું. નીરદોષને છોડાવવા રાજા પ્રત્યે યાચના. રાજાની પ્રેમ માંગણી અલ્હકુમારીનો ઈન્કાર, મલ્લિકાથી અલ્હકુમારીના શીચળનો બચાવ.

ટોળલો.

પ્રવેશ ૯ મો—વાંદાનો વીલાપ. નવરંગાને છળવા શંભુના વીચાર

પ્રવેશ ૧૦મો—રમશાન ભુમી. અલક તથા વિનયચંદ્રને ચીતામાં હોમવા પ્રહ્લકુમારીનો જયસીંહનો શ્રાપ. પ્રહ્લકુમારી કેદ, નીરોધપનો ખચાવ કરવા ચીતામાંથી મહાકાળીએ વૈરાટ સ્વરૂપ ધારણ કરવું.

ટોળસો. શક્તિ પ્રભાવ.

અંક ૨ નો.

પ્રવેશ ૧લો—અથ ખરીદી રમણચંદ્રનું આવવું, ગેરહાજરીમાં બનેલું દરેક જતાંત આમાત્ય ગુણાદયે કહેવું, અલક તથા વિનયચંદ્રને મળવા રમણચંદ્રને અભેદ પંથનો ચીતાર આપી આમાત્યે જવું. બાદ કોટવાળે આવી મહારાજ તરફથી નંકળેલ રમણચંદ્રને હૃદયાર થવાનો હુકમ આપવો. વેરવાળવા રમણની બીજમ પ્રતીક્ષા.

પ્રવેશ ૨જો—જંગલમાં રહેતાં અલક તથા વિનયચંદ્ર સાથે રમણચંદ્રનો ભેટો અલક તથા વિનયચંદ્રનો હરત મેળાપ કરી પ્રહ્લકુમારીને છોડાવવા રમણચંદ્રે પાવાગઢ તરફ જવું.

પ્રવેશ ૩જો—મહમદ બેગડાની કચેરી. જયસીંહની ખરાબ રાજનીતીથી ચાંપાનેર પર ચઢાઈ કરવા સીપેસાહાર પ્રત્યે મહમદ બેગડાનો હુકમ.

પ્રવેશ ૪થો—નવીકાકી તથા કોટવાળનો પ્રેમ તોડાવવા ચાલાક શંભુની ચાલાકી હાસ્યનો આબેહુળ ચીતાર.

પ્રવેશ ૫મો—જેલમાં પ્રહ્લકુમારી અને રમણચંદ્રનો ભેટો, પ્રહ્લકુમારીના ઉદ્દેશથી જયસીંહને દાર કરવાની રમણે પ્રતીક્ષા લઈ ચાલ્યા જવું. બાદ જયસીંહનું આવવું, પ્રહ્લકુમારી પર બળાટકાર

ની તૈયારી, મલ્લીકાએ આવી રાખતે પાપના પંથે નહીં જવાનો
 બોધ કરવો. મલ્લીકાનો પરાજય કરવા પાપી રાખની વફૂરદિ.
 બલકુમારીનું અંતરબ્યાન થવું. શક્તિ પ્રભાવ.

ટેબલો.

પ્રવેશ ૬થો—નવી કાકા તથા કાટવાળનો પ્રેમ પાછળથી
 શંભુનું આવવું ને પોતાની વીચીણજી બુદ્ધિથી શંભુએ બંને પાસે
 અનાચાર નહીં કરવા માટે પ્રતીજ્ઞા લેવડાવવી.

પ્રવેશ ૭મો—શયનગ્રહમાં સુતેલા જ્યસીંદનું ખુન કરવા
 રમણચંદ્રનું આવવું. ગુણાદયથી જ્યસીંદનો બચાવ.

ટેબલો.

પ્રવેશ ૮મો—કાટવાલ તથા સીપાહીઓનું વીનયચંદ્રની શોધ
 કરવા જવું.

પ્રવેશ ૯મો—અલક તથા વિનયચંદ્રને પકડવા કાટવાલનું
 જંગલમાં આવવું કાઠવાલ અને વિનયચંદ્ર વચ્ચે યુદ્ધ, અલકના
 આપથી કાટવાલનું ચક્રમ ખતવું, અલક તથા વિનયને પહાડ ઉપરથી
 ફેંકી દેવાનો પાપાત્મા પતાઈતા હુકમ દેવી ચમત્કારથી બંનેનો બચાવ.

ટેબલો.

શક્તિ પ્રભાવ.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧લો—પાવાગદના કાલ્લામાં જવાનો ગુપ્ત માર્ગ—સાચ
 વનાર બવસીંદનું ખુન કરી રમણચંદ્રના ફરમાનથી શાહના સૈન્ય
 સાથે વીનયચંદ્રે કાલ્લામાં દાખલ થવું.

પ્રવેશ ૨જો—શંભુના ત્રાસથી ભક્તતાણીનો ડોળ ધારણ કરેલ નવીકાકીના ગુલાબસીંદને મળવાના મનોદ્વાર, યોગીવેશમાં શંભુની નવી કાકી સાથે મુલાકાત, અનાચારી કાકીનું યોગીવેશમાં રહેલે શંભુપર આશંક પડવું. ચક્રમ ફાટવાનું આવવું, શંભુએ જાહેર થવું. શંભુના હાથથી ચક્રમનું ખુન, નવીકાકીની ફરેખી જળ.

પ્રવેશ ૩જો—જયસીંદનો પશ્ચાતાપ. મલ્લીકાનું આશ્વાસન. બેગડાના સૈન્ય સાથે વિનયચંદનું આવવું. જયસીંદ કેદ, મલ્લીકા તથા તેની સહચરીયોનો અગ્ની પ્રવેશ.

ટૂંબલો.

પ્રવેશ ૪થો—બલકુમારીના બોધથી, રમણચંદનો સન્યસ્ત લેવાનો દ્રઢ વિચાર.

પ્રવેશ ૫મો—યોગી વેશમાં રહેલ શંભુપર નવરંગાનું આશંક થવું. નવરંગાની પ્રેમ માગણી, યોગી વેશમાં રહેલ શંભુનો સ્વીકાર. નવી કાકીનું આવવું, વેશધારી યોગીના પ્રેમ માટે નવરંગાને નવી કાકી વચ્ચે તકરાર. શંભુનું પ્રગટ થવું, નવીકાકીનો પશ્ચાતાપ, પોતાના વ્યવસ્થિત શંભુ તથા નવરંગાનો હસ્તમેળાપ કરી નવાકાકીનું યોગીની ગતી અરણ્ય તરફ ગમન. શંભુ તથા નવરંગાનું વિનયચંદ્ર પાસે જવું.

પ્રવેશ ૬થો—જયસીંદને બલકુમારીનું દર્શન. પુર્વ વૃત્તાંતનો ખુલાસો. ગુલાબ તથા જયસીંદનું પરસ્પર મરણ.

શ્રીન દાન્સકર.

ટૂંબલો.

મહાકાળીના ચરણમાં બલકુમારી, રમણચંદ્ર વિગેરે વિગેરે.

શાન્તી ! શાન્તી ! ! શાન્તી ! ! !

॥ શ્રીમળેશાય નમઃ ॥

શક્તિ-પ્રભાવ.

➤ નાટકના ગાયનો. ➤

અંક પહેલો.

(:૦:)

સ્તુતી.

દેવીઓ—

૧

વંદે વીશ્વેશ્વરી પ્રથમ શક્તી તું મહાકાળી
જોતી તારી જન મન મહીં પ્રગટી રહી મૈયા....વંદે૦
દાનવનું નીકંદન તુજકરે, થાવા ધારે અવતાર,
નીચ નશાધમને સંહારી, હરતી ભુમીનો ભાર.
લીલા ન્યારી તારી ભીન ભીન સ્વરૂપ વાળી ભાળી,
મુદભર અઘહર પાવાવાળી પ્રતીમા.
જે.....લી.....તુજવીના કોઈ નહી,
મા બીર દાળી.....વંદે૦

દેવીઓ—

૨

લખેલા જે વીધી વરના લેખ લક્ષાટે લેશ નહી કરતા
ભુલાવે ભાવી સહુ ભુલખાય

દેવ દાનવ માનવ દુઃખી થાય (૨)

જડેલા કર્મે ન પ્રીટે કોટી યત્નથી નીચમીત પળે પળતા...લ૦

અલગ નીગમ, બાણે રઘુરામ

છતાં વીધી વશ થઈ વનમાં બાય (૨)

નંદના નંદન જે જમ વંદન પારધી હાથે પરવરતા....લ૦

ખલ્લકુમારી સખીઓ— ૩

યાચીએ ભારતની ભુમીની નારીયો,

દેવાંશી શક્તી સ્વરૂપ અમારા આર્યના દેશને દીપાવવા.

ભારતના ભુષણને શોભા દેનારીઓ,

જળહળતી જ્યોતી સ્વરૂપ અમારા આર્યના દેશને દીપાવવા.

સાખી.

મહીલા મીઠી નજરથી, હીત નરેશર્તુ થાય;

સત્યવતીના શ્રાપથી, દુઃખી દેશ મહાપાવ.

એવી એ સન્નારી માનીશું માતને નમી નમી નીત્ય

અમે પુણ્યે

અંતરથી છચ્છીએ નીરંતર નીરમળ રહી,

ભારતનું જીવન દીપાવીએ દેવી યર્ધ;

દેવરા દેવી સ્વરૂપ અમારા આર્યના દેશને દીપાવવા.

....યાચીએ ભારત....

નવી કાકી—

૪

હાંરે કુલી ફાલી જુવાની વહી જાયે (૨)
 હાંરે વહી જાયે, નવ રહેવાયે—અરે૦
 પરજોડો મારો સ્વર્ગ પધાયો
 રહી વીધવા હું સદાયે જનમારો ઝેર થાયે (૨) અરે૦
 શાળો છે પુરો ગુલાબ મધુરો
 નીરજ્યો છે ઓ પ્રેમીલાને ખટક્યો છે દીલમાડે (૨)
 અરે કુલી ફાલી જુવાની.

શંભુ—

૫

જીવો જગના ધુતારા, (૨)
 પરાયો ચારો ચરવા; (૨)
 ઘરમાં ધુસે હરાયુ ઢોર થઇ તે આના જેવા (૨)
 ચોરી કરનાર પોતે, (૨) ચોરને કયાથી ગોતે; (૨)
 શઠ થઇને શેઠ બની જાય, લુચ્ચા આના જેવા (૨)
 નવી કાકી છે નઠારી, (૨) ગણાખસિહ વ્યભિચારી (૨)
 બન્ને પર પડશે જીના જોડા બાઈ આના જેવા (૨)
 —જીઓ જમના૦

મક્કીઠા—

૬

હરો રંક રૈયતના તાપો!—હરો૦
 પ્રજા પીડનારા નીચ નરનાં શીર શીવ કાકીથી કાપો

અનાયાર આદરનારને ચરણ દહીં ભુ પર આપો-હરો
રંક શ્રીમંત સૌ સમાન માની ન્યાય નીતી મય આપો
દેશ ભક્તિમાં જીવન ગાળી નામ અજરામર સ્થાપો-હરો

બ્રહ્મકુમારી—

૭

વનીતા દીલનાં દુઃખડાં વામેરે,
પ્રેમી વર પામે.....પ્રેમીલા પ્રેમી વર પામે.

પ્રણયની જોડી જગમાં જમારે,
પ્રેમી વર પામે.....પ્રેમીલા પ્રેમી વર પામે.

મળે શાન્તી સ્વામી દરશન ચાતાં,
પતી સાથ અનંત રંગમાં નાતાં;
એક એકમેક-હળીમળી ભાતાં.

સંચરતાં સ્વર્ગના ધામેરે.....પ્રેમી વર પામે (૨)

બ્રહ્મકુમારી-૨મણચંદ્ર— ૮

પંથીરાજ દેલેશ પધારણે હો
સ્થામ સલુણા સદા મને સ્નેહથી સંભાળણે—
રત્ન માળા આપની સદૈવ પ્રેમની ભાપની

બહાદી વીરોગે ધીર ધારણે (૩) સદા મને

દીધેલો પ્રેમ મારો પ્રેમીલા પાળણે

આપજ અંતરના આધાર છો (૩) સદા મને

શંભુ-નવરંગા-નવી }
કાકી-કોટવાલ }

આતો ભારે ગોટાળો થયોરે આપલા,
રહી ગઈ મનની માંઘ
થયો ન કોઈનો થાશેરે આપણો,
દગો દગાને.....ખાય.

—અા૦

હાય હાય ઠગારા હું તો ઠગાઈ,
ભુંગળ વીનાની લવાઈ;
પુરી ભજવી શંભુભાઈ,
પુત્રીની લાજ લુટાઈ.

—અા૦

જા જા અહીંથી કમજાત,
આતો ગજબની વાત,

પાકા દલાલ થઈ પુત્રીની લાજને લુટાવો તા-તો હુંટાય
સાચે સાચી અમે તુજને નવી કાકી જાણી,
કાકી પાસે દાણુ લેવા આવ્યા હશે કાણી;
મેર વીઠ્યા પાંચળા,

કુટ ત્યારે છાજ્યા હાય તને [૨) હાય (૩)

અલક-દાસીઓ—

૧૦

હાં સજની મારી અનુપમ રૂપને અંગે ધરીએ,
સુંદરતાથી પીયુનું તનમત્ત હરીએરે—હાં•

ગુણીયલ નારી જે નર ઘરમાં રૂપ વિનાની ભલે હશે
 પતિવ્રત પાળીને પ્રીતે વાલમ વરને રીઝવશે—હાં
 સકળ જગતમાં ઉચ મનાતી મુંદરીઓ સહુ રૂપ વડે
 રંક કુટુંબમાં જન્મી તોયે રૂપ પ્રતાપે ભુપ પડે—હાં
 શું વખાણો સહીયર મારી રૂપ ખરેખર નીચ મરે
 રૂપ ગુમાવે શીર સત્તીનું રૂપ કંધકનાં શીયળ હરે—હાં
 પુછે નવ ડોઠ લાવ ભુંડી કદરૂપી કહીને દુર કરે
 રૂપ વીનાની જ્યાં ત્યાં ફરતી માન નહી લવલેશ મળે—હાં
 વશ કરનારી વાલમ વરને પતિવ્રતાના ગુણ વડે,
 તરતી સ્હેજે ભવસીંધુથી પુનર્જન્મ નવ લેવો પડે—હાં

અશ્વક-વીનય—

૧૧

મન મોતીને નીલાવશે,
 નહીં વહેમ વનીતા લાવશે;
 પ્રેમ તારમાં ખંતે પડેલી,
 અંતે ના તલસાવશે.
 હૃદય હારમાં રાખું ખ્યારી,
 ભણું બહીહારી પીયુ તમ પર વારી
 ચાલો.....
 હાં.....ચાલો.....મન મોતીને૦

અંક બીજો.

રમણચંદ્ર—

૧૨

ભાસે ભયદા ભુ આ
 સર્વદા મનહરા વાલી વીજેતાએ ધારી
 વીશમ ગતીને શું આ—ભાસે
 આર્ત નાદો અસહ્ય શ્રવણે થઇ રહ્યા
 પળ પળ કકળી ભેરવી માનશુકન દે—ભાસે

રમણચંદ્ર—

૧૩

અવતર થયું હવે આ ઝેર ઝેર.
 પ્રગટી છે.... આગ ઉર;
 મંહારી નીચ નરવરને લડેં વેર વેર.... અવતર
 અનગ રાખથી ચમકતો નહતો,
 સચેત કીધો છે કુક દડ દહતો,
 રાણું હું રીપુને રજમાં.... અવતર

અલોક—

૧૪

દીશે જંગલ મંગલ નાથ સાથથી સદાએ
 અરસ પરસ પાસે વસવાથી
 શીલા પ્રકાશે પારસનાથી
 દીપે એકનાથી બીજે સાથી સદા થાએ

૨ શી શેલે છે સુરજનાથી
નીશા દીપે શશી પ્રગટ થવાથી
પડે રંગમાં અંગ રંગ જેવું રંગાએ.

દી૦

અલક-વીનચ—

૧૫

સાચા સાથી છે સ્વામી દાસીના શામળારે
મલ્યા મુખ મીન્ધુ આનંદી ઇન્દુ મારા
પ્રેમીલા પીયું પ્રાણ છે રે.....સાચા૦
વિમળનાર સુખદસાર સુંદરી મારી 'તુ' ખ્યારી
રદયહાર જીવરતાર દારા દીન હું આભારી
મોહનવર છે મારા શા વચના મૃત તારાં
મીઠાં મીઠાં લાગે સારાં-વાહવાહ ધન્ય છે—વિમળ૦

ગાયન ૧૬

અલ્લાયાર મીલે સાવલ મુંજી યાદ
સહેરા સમા સદાકે જાવા ધારકે મહેલે—સાવલ
ઘડ ઘડત મોરી બાય થક જાય
કાજ જોલ કીતાબાય કીકી મસલે સુનાય—અલ્લા૦

નવી કાકી—

૧૭

પ્રેમ જુલેરે પ્રેમ જુલે દીલ જુલે અણમુલે
કોઇ રશીયાના નેણ જોઇ જુલે.
છબી મનહારી મુજ કોલી કાંઈ જોઇ લાલ

લાલ મલકેરે કામી મનમાંને મનમાં

ચાલ મારી લટકાળી ભાળી ભટકે—પ્રેમકુત્તે—[૨]

નવી-કોટવાલ-

૧૮

મારી મોહનકારી કટારી હું હારી બત્રીહારી [૨]

પ્રીયે વાહ વાહ

પ્રેમ બાગમાં હરથું ફરથું

મનગમતા મોહનજી વરથું

તમને આ છાતી પર થરથું

રસ સાગર ભરથું રસીલી

આ જોખનની મીઠી લેર લઇને

મોજ બન્ને કરીથું—મોહન૦

બ્રહ્મકુમારી—

૧૯

છાંચલડી આવે ને જાયે

વશ વેળા થઇ પલટાએ [૨]—છાયલડી૦

ભર્યો વીખાઇ જાયે વેળાએ મેળો પુર ભરાયે

વાળાં હર્ષનાં વાગે વેળાએ આર્ત નાદો થાયે—છાંચ૦

સત્તા ધારી બાંધે જેને તે હાથે બંધાયે

વેળા વશ જગ આપુ દીસે શું વળે અકળાયે—છાય૦

નવી કાકી-કોટવાલ-રાંભુ—

૨૦

કરી ફરેલી હાથરે પડીત રોયા પાપ

છોડુ ના કોટવાલ ગુલાબ ખ્યારો ગુલાબ

શંભુ કરીશ નહિ બદ છાપ
 હવે કરશો નહી પ્રીતડી છાની નહિ તો દઇશ જડી
 અરરરરરર કેમ છુટેરે બાપ
 ઢોંગી સાધુડી બની રોજ મોજ માણી;
 ંહાલી દીલજન આપો પ્રેમ લાણી
 હવે નથી થાતું ઠીવ છોડો તમે જા'ને પ્રીત
 અરરરરરર કેમ છુટેરે બાપ. કરી.

અલક—

૨૧

મધમધતી આ કળીઓ લાવી
 મમ હાથે પરોવી હાર કર્યો દઉં પ્રિતમ ક'હે પે'રવી—મ.
 અમુલ્ય મુલ્યનો વખત વી'તાવી પુષ્પ સુગંધી સુમાળ બનાવી
 વિનય તણી વામા બનવાનું ંહાલા હૃદયથી વરસાવી—મધવ

અલક—વિનય—

૨૨

આવો આરોપું પાતળીયા માળા કુલની
 તનમન ધનથી અરે હાં (૨) તનમન ધનથી
 ગુથી મેં મોંઘા મુલની—આવો.
 નીરખી તમારી માળા મન મારે છે ઉછાળા
 છે લલીત લહેજતહાર હૈ'ગાનો હાર
 માનીતી થઇને રહેજે માળ મારા પુવ્વપુલની—આવો.

અંક ત્રીજો.

નવીકાકી—

૨૩

રઠું હવે જોગીની રટમાળારે

રટમાળારે રટમાળારે

તનમન જોળન કરી સમર્પણ

છોડાવું જોગીના સહુ આળારે—૨૬ હવે

ગાયન ૨૪

પ્રભાચે જે લેખ લખ્યા છે તેજ થયું કાંઈ ગમ કરોના
 બનવાનું તે બની ગયું છે પાપનો ડર દીલમાં ધરોના
 પવન દુર્ગનો નાશ કરાવ્યો કુદરતનો એ ધર્મ બચાવ્યો
 મહાન્ધ બનતાં નાશ થાયે તેજ થયું કાંઈ શ્રમ કરોનાં
 સ્વામી દ્રોહને દેશ દ્રોહથી મેં તો કલંકીત દેહ બનાવ્યો
 આયુશ મેં તો વૃથા ગુમાવ્યું હવે તો મારો ઉધ્ધાર કરોના
 શ્રીકૃષ્ણ અર્જુનને જે કહ્યું છે ગીતાણ વાંચો શું લખ્યું છે
 કર્મ છોટી મુકિત મળતી તેજ થયું કાંઈ ગમ કરોના

નવરંગ—

૨૫

અજબ હર્ષ આવ્યું, આ હીલડું દુભાવે;
 દુભાવે શું ભાવે, સતાવે રીખાવે,
 પળ પળ એ હીવાની બનાવે જમાવે,
 આંખડી અંધ કીધી, છાંતણડી કેરી લીધી;
 તાણી કુશુભ શરમારી, અણુ વીંધી વીંધી.
 હર્ષીલી દાદ લેવા, બાયે ક્યાં હર્ષ કહેવા;
 મનની મનમાં સમાવે, આવાં દુઃખ કેમ સહેવા-દુભાવે

નવરંગા-શંભુ—

૨૬

પોથી પ્રેમની પઠાવશું રે સાચા સ્નેહી શીરતાજ
 થઈ શિષ્ય તમારા આવશું રે લેવા શિક્ષણને કાજ
 બુઝો રશીક હૃદયશાળા સ્વેદુપાયે ચણી છે
 શીખો મદન પાઠ નિત્ય જેમાં અમી ધણી છે.
 છું શિશુંવચનો બાળ શીખવાની આણી છે,

પ્રેમી નજર બુઝો આ સહા તમારા બણી છે-પોથી

અક્ષકુમારી—

૨૭

આખી

કરતો હવે શીઠ સોચ નર બે બાહુથી બધન થઈ
 પ્રથમ ના વિચાર્યું લવલેશ તે અંતર મહી.

જે રાજ તારે વશ હતું તે રાજ સત્તા ક્યાં ગયું,
મહેલ મંદીર માળ છોડી દીનતાને કેમ ગ્રહી.

અરે ઓ પાપ પુનરી,

રાજા અન્યાયી અંધ અશ્રુ આંખથી સારી (૨)

રંડે કાં બારી આજરી—

લોભાળા લાજ સુકીને નજર પરનાર પર વાળી (૨)

દાવનો ધર્મ સુકીને અધમતા અંતથી પાળી

સત્તામાં શ્રેષ્ઠ છે પુરો સતીનો શ્રાપ છે પુરો (૨)

દસાચો કંઈથી પુરો ઉગરવાની નહીં બારી.

અરે ઓ પાપ પુનરી.

આ ગાયનની ચોપડી સુરત જરાનપુરી બાગોળ ભાજવાળી પોળમાં,
આવેશા શ્રી " અંબિકા વિજય " પ્રા. પ્રેસમાં
હરગોવિન્દદાસ હરકીશનદાસે છાપી.

